

ChristenUnie

Aan de leden van de Provinciale Staten van Gelderland (Cc: Gedeputeerde Staten)

Betreft: Statenbrief Toekomst Scherpenzeel d.d. 6 februari 2020 en de reactie daarop van het college van Burgemeester en Wethouders van Scherpenzeel d.d. 31 maart 2020

Scherpenzeel, 6 april 2020

Geachte leden van de Provinciale Staten van Gelderland,

Op 6 februari jl. ontving u van uw college van Gedeputeerde Staten een Statenbrief betreffende de toekomst van Scherpenzeel. Bij brief d.d. 31 maart jl. heeft ons college van Burgemeester en Wethouders op deze Statenbrief gereageerd. Als oppositiepartijen in de gemeenteraad van Scherpenzeel voelen wij ons genoodzaakt om u tevens op de hoogte te stellen van onze visie op de toekomst van Scherpenzeel, zodat u die informatie in uw overwegingen kunt betrekken.

Allereerst reageren wij op bovengenoemde Statenbrief d.d. 6 februari jl.

In de raadsvergadering op 9 december 2019 hebben wij overtuigd vóór een herindeling van de gemeentes Barneveld en Scherpenzeel gestemd. Het proces van de achterliggende jaren en meer specifiek het afgelopen jaar, heeft ons voldoende duidelijk gemaakt dat een keuze voor een zelfstandig Scherpenzeel niet reëel is en niet in het belang is van de inwoners van Scherpenzeel. Er is heel veel geld nodig om de ambtelijke organisatie op sterkte te krijgen, en dan nog slechts kunnen we spreken over 'de basis op orde'. Dit geld is er niet, en moet worden vrijgespeeld uit bezuinigingen op maatschappelijke voorzieningen en verhoging van lokale lasten. Kort gezegd: onze inwoners gaan meer betalen, krijgen daar minder voor terug én een stabiele toekomst van onze gemeente blijft even onzeker.

In de Statenbrief wordt duidelijk dat uw college het nieuwe gemeentebestuur van Scherpenzeel (dat is aangetreden in december jl. na de val van het toenmalige college naar aanleiding van dit dossier) de kans wil geven om te laten zien hoe zij een zelfstandige toekomst voor Scherpenzeel vorm denkt te geven. Dit begrijpen wij. Toch waren wij enigszins teleurgesteld over het gekozen proces, omdat dit betekent dat de onzekerheid voor onze inwoners en voor onze medewerkers blijft voortbestaan tot na het verschijnen van de kadernota. Wel zijn wij blij dat Gedeputeerde Staten niet wenst af te wachten, maar gelijktijdig een verkenning ter voorbereiding op de arhi-procedure is gestart.

De zorgen van de provincie betreffen voor een groot deel de bestuurskracht van Scherpenzeel. Wij delen die zorgen. Het niveau van het debat in de raad, het gebrek aan langetermijn-visie bij raad en college, twijfelachtige zaken op het gebied van integriteit en behoorlijk bestuur, een reactieve ambtelijke organisatie, het gebrek aan kandidaten voor raadszetels en wethoudersposten zijn allemaal aanleiding om te twijfelen aan de bestuurskracht in Scherpenzeel.

In de voorbije jaren zijn talloze rapporten verschenen over de bestuurskracht en organisatiekracht van

ChristenUnie

onze gemeente. De praktijk is dat hieruit werd gehaald wat ons aanstond, en het overige in een diepe lade verdween. Wij redden ons immers best in Scherpenzeel, op onze eigen manier?!

Nu echter bij het laatste rapport ook de door de raad (lees: de door de partijen Gemeentebelangen Scherpenzeel (GBS) en SGP) zelf aangetrokken adviseur kritisch was op bestuurskracht en organisatiekracht van de gemeente, zag men in dat het tijd is voor actie. Doel van deze actie: vóór alles de zelfstandigheid van Scherpenzeel behouden.

Als het aan GBS en SGP ligt, mag die zelfstandigheid wat kosten. Zij zijn bereid om diep in de buidel te tasten om die zelfstandigheid vorm te geven. Let wel: in de buidel van onze inwoners en maatschappelijke organisaties. Echter, de door het college tot nu toe voorgestelde interventies zien vrijwel uitsluitend op versterking van de organisatiekracht, en nauwelijks op het versterken van de bestuurskracht of de positie in de regio. Hier komen wij later nog op terug.

Eerst het financiële plaatje: tenminste € 1,2 miljoen jaarlijks structureel is nodig om de ambtelijke organisatie op basissterkte te brengen. € 1,2 miljoen op een begroting van in totaal ca. € 20 miljoen is een astronomisch bedrag. Daarbij komt, dat de begroting al jaar op jaar met veel kunst- en vliegwerk dichtgerekend moet worden, wat onderstreept dat de rek er al vele jaren uit is. Het dekkingsplan van dit college bestaat dan ook, kort gezegd, uit een enorme bezuiniging op het Kulturhus en de bibliotheek, en een buitenproportionele verhoging van de OZB. Het college schrijft in de brief d.d. 31 maart jl. aan u, dat zij bereid is te investeren in de organisatie. Dat klopt, maar wel ten koste van onze maatschappelijke voorzieningen en uit de portemonnee van onze inwoners.

Met betrekking tot Kulturhus de Breehoek stelt het college voor de exploitatie significant te verbeteren, o.a. door het aanbouwen van een gemeentehuis aan de Breehoek. Het bestuur van de Breehoek heeft duidelijk aangegeven dat zij een verbetering van de exploitatie niet langer als reële optie ziet, omdat in de afgelopen jaren diverse optimalisatieronden zijn geweest. Daarnaast vraagt het aanbouwen van een gemeentehuis een investering, die weer (kapitaal)lasten met zich meebrengt en die wij, met het oog op de onzekere toekomst van de gemeente, niet zouden willen doen.

De bibliotheek is een prachtige en waardevolle voorziening in Scherpenzeel. De bibliotheek vervult naast de kerntaken ook een belangrijke maatschappelijke rol door alle maatschappelijke activiteiten die zij organiseert. Het wegvallen daarvan zou een leemte achterlaten in het sociale domein, in voorliggende voorzieningen voor ouderen, laaggeletterden, jonge ouders, etc., die op een andere manier weer moet worden ingevuld. Daarnaast is juist de laatste tijd de noodzaak van een goede bibliotheekvoorziening uitgebreid in het nieuws belicht. Tenslotte brengen wij graag de petitie voor behoud van de bibliotheek onder uw aandacht, die meer ondertekenaars aantrok dan de petitie voor behoud van een zelfstandig Scherpenzeel.

Het college stelt in de brief aan u d.d. 31 maart jl. dat zij wil werken aan structurele betaalbaarheid van de voorzieningen, aan behoud van laagdrempelige zorgverlening dichtbij mensen, en in nauwe verbinding met de samenleving de uitdagingen aan wil gaan waar Scherpenzeel voor staat. Daarbij wordt geconcludeerd dat dat het beste kan uit het perspectief van zelfstandigheid. Die conclusie is wat ons betreft voorbarig. Wij zijn van mening dat alle genoemde punten ook, en zelfs beter vorm zullen krijgen in een samenvoeging met Barneveld. Kennis, vaardigheden en expertise van het ambtelijk apparaat zijn

ChristenUnie

daar al aanwezig zonder de dat daarbij zo'n enorme financiële investering nodig is. Barneveld heeft ruime ervaring met verschillende dorpskernen met elk een eigen identiteit, en is in goede verbinding met elk van die dorpen. Ook in de huidige crisis blijkt dat Scherpenzeel en Barneveld goed samengaan, gezien de spoedige aansluiting van Scherpenzeel bij het Ondernemersloket/de coronadesk van de gemeente Barneveld.

Tenslotte stellen wij nog aan de orde, dat de hoogconjunctuur waarin wij ons waanden, snel neerwaarts gaat. De crisis die het coronavirus veroorzaakt, versnelt dit nog eens. Deze vaststelling is van belang, omdat ons college zich voor wat betreft incidentele uitgaven in het kader van zelfstandigheid rijk rekent met de opbrengsten uit toekomstige grondexploitaties. Daarnaast heeft het college ons in één van de laatste bijeenkomsten een beeld geschetst van een forse uitbreiding van ons woningbouwprogramma. Iets wat niet alleen ruimtelijk onwenselijk is gezien de beperkte ruimte die in Scherpenzeel nog beschikbaar is, maar ook uit economisch oogpunt in de huidige ontwikkelingen niet realistisch lijkt. Een neergaande conjunctuur onderstreept tevens de onwenselijkheid van de voorgestelde forse lastenverzwaring voor inwoners.

Alle hierboven besproken interventies hebben als doel om het versterken van de organisatiekracht mogelijk te maken. Voor wat betreft de bestuurskracht beperkt het college zich in de brief aan u tot 'het organiseren van een heidag' en een oproep om over te gaan tot een kroonbenoemde burgemeester. Een heidag is een speldenprikje, dat wellicht op korte termijn de verhoudingen binnen de raad wat zal 'verzachten', maar dat nooit een structurele cultuurverandering, laat staan een kwaliteitsimpuls, teweeg zal brengen. Het idee dat een kroonbenoemde burgemeester de bestuurskracht een enorme impuls zal geven, is wensdenken. Voormalig burgemeester Visser is zelfs stuk gelopen in zijn pogingen om iets aan de bestuurskracht en bestuurscultuur in Scherpenzeel te doen, met helaas vervelende gevolgen voor hem persoonlijk.

Samenvattend zijn wij van mening dat een zelfstandige toekomst voor Scherpenzeel niet in het belang is van onze inwoners, onze bedrijven en onze maatschappelijke organisaties. Zelfstandigheid zal ten koste gaan van de voorzieningen in Scherpenzeel, en ten koste gaan van de financiële draagkracht van onze inwoners. Daarbij zal met de nu voorgestelde maatregelen de bestuurskracht en inbreng in de regio niet verbeteren, waardoor zelfstandigheid ondanks alle offers op termijn niet houdbaar zal blijken.

Wij dringen er dan ook bij u op aan, om een beslissing over de toekomst van Scherpenzeel prioriteit te geven, en niet te laten vertragen door welke crisis dan ook. Onze inwoners en onze medewerkers zijn gebaat bij duidelijkheid op korte termijn, waarbij naar onze mening een herindeling met Barneveld de enige verdedigbare keuze is.

Wij vertrouwen erop dat u een weloverwogen en verstandig besluit zult nemen.

Met vriendelijke groet,

P.A. Klaassen, fractievoorzitter CDA Scherpenzeel

W.A. Schuur, fractievoorzitter PRO Scherpenzeel

M.J. van de Beek-Lindhout, fractievoorzitter ChristenUnie Scherpenzeel